

Vlaams
Parlement

ingediend op **1937** (2018-2019) – Nr. 3
24 april 2019 (2018-2019)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Kathleen Krekels, Jan Durnez, Franc Bogovic, Kris Van Dijck,
Jamila Hamddan Lachkar en Koen Daniëls

betreffende de detectie, ondersteuning en begeleiding
van zeer makkelijk lerende en
(uitzonderlijk) hoogbegaafde leerlingen

Documenten in het dossier:
1937 (2018-2019) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Verslag

verzendcode: OND

Het Vlaams Parlement,

- gelet op volgende bronnen:
 - 1° Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 – XIV. Onderwijs – Kwaliteit en vereenvoudiging, p. 97 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014, nr. 31/1);
 - 2° de beleidsnota Onderwijs 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 133/1);
 - 3° het Vlaams Actieplan Geestelijke Gezondheid – Strategisch plan 2017-2019, p. 15 (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1117/1);
 - 4° Vlaamse Onderwijsraad, Themazetting praktijkgerichte reviews 2018, advies op eigen initiatief, 22 maart 2018, p. 3-4;
 - 5° David Lubinsky, Rose Mary Webb, Martha J. Morelock and Camilla Persson Benbow, department of Psychology and Human Development, Vanderbilt University, in: *Journal of Applied Psychology*, 2001, Vol. 86, nr. 4, p. 718-729;
 - 6° Heiner Rinderman en James Thompson, Cognitive Capitalism: the effect of cognitive ability on wealth, as mediated through schientific achievement and economic freedom, publicatie in *Psychological Science* 20110502;
 - 7° onderzoek door GfK Intomart in opdracht van het Nederlandse Ministerie van OCW, 2014;
 - 8° Help, mijn kind heeft 100%. Hoogbegaafdheid is géén luxeprobleem, interview in *Knack*, 24 juni 2015;
 - 9° Carla Vreys, Gilles Ndanjo Ndungbogun, Tessa Kieboom & Kathleen Venderickx (2017): Training effects on Belgian preschool and primary school teachers' attitudes towards the best practices for gifted children, *High Ability Studies*;
 - 10° Studiekenmerken HB-kinderen – Exentra en Uhasselt – dia Kathleen Venderickx;
- overwegende:
 - 1° de gesprekken met verschillende actoren en stakeholders: ouders van hoogbegaafde kinderen, directeurs van scholen met een in verhouding groot aantal hoogbegaafde leerlingen, oprichters van advies- en begeleidingsbureaus rond hoogbegaafdheid, oprichters van expertisecentra, hoogleraren, initiatiefnemers van collectief huisonderwijs, en experts, opleiders en talentenbegeleiders uit Nederland;
 - 2° dat in de lerarenopleiding er te weinig structurele aandacht is voor de thematiek van hoogbegaafdheid en de begeleiding van deze leerlingen;
 - 3° dat de hoogbegaafdheid van een kind reeds vroeg detecteerbaar is in de kleuterschool en dit dus het tijdstip is waarop het hoogbegaafd zijn kan worden vastgesteld om preventief met deze leerlingen aan de slag te gaan;
 - 4° dat 16% van de leerlingen zeer makkelijk lerend (13,6%) of hoogbegaafd (2,3%) is;
 - 5° dat ruim 25% van alle leerlingen en meer dan de helft van de groep zeer makkelijk lerende en hoogbegaafde leerlingen aangeeft zich vaak te vervelen in de klas omdat ze de leerstof te gemakkelijk vinden of deze te vaak onnodig moeten herhalen en dus extra leerstof of extra aandacht vragen;
 - 6° dat binnen de groep hoogbegaafde leerlingen er leerlingen zijn die uitzonderlijk hoogbegaafd of 'profoundly gifted' zijn, voor wie de school onvoldoende antwoord kan bieden op hun noden wegens de extra grote verwerkingssnelheid van deze kinderen. Ook zijn zij onderhevig aan een beperkende regelgeving over de overgangen en leeftijden;
 - 7° dat iedere leerling het recht heeft op onderwijs dat hem/haar volgens zijn of haar talenten zoveel mogelijk uitdaagt en waar deze leerling zo goed mogelijk scoort, ook het 'slimste kindje van de klas';
 - 8° dat uit de Pisa-rapporten van 2015 blijkt dat de best scorende groep leerlingen een terugval kent;
 - 9° dat het extra begeleiden van hoogbegaafde leerlingen zal leiden tot een toename van cognitieve vaardigheden;

- 10° dat het vroeg vaststellen van ontwikkelingsvoorsprong en hoogbegaafdheid ertoe zal bijdragen dat de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen sneller en preventiever kan worden aangepakt en dat de curatieve behandelingen op latere leeftijd daarmee gaan verdwijnen;
 - 11° dat de mensen op de onderwijsvloer voldoende kennis en ondersteuning moeten krijgen om met hoogbegaafde leerlingen aan het werk te kunnen gaan;
 - 12° dat het leren hanteren van flexibele werkvormen door de leerkrachten in het kader van hoogbegaafdenwerking ook de andere leerlingen ten goede zal komen;
 - 13° dat de scholen de mogelijkheid moeten krijgen zich zo te organiseren dat hoogbegaafde leerlingen volgens hun niveau kunnen ontwikkelen en leren;
- vraagt de Vlaamse Regering:
- 1° een duidelijke omschrijving te formuleren over de begrippen:
 - a) zeer makkelijk lerende en hoogbegaafde leerling: de leerling die mits aanpassingen het gewoon onderwijs kan volgen;
 - b) uitzonderlijk hoogbegaafde en profoundly gifted leerling: de leerling die een aparte aanpak binnen het onderwijs vraagt;

Deze omschrijving vormt de basis binnen het onderwijsveld om tot juiste afspraken te komen over begeleiding en aanbieden van kansen aan deze leerlingen;

- 2° in te zetten op kennis over hoogbegaafdheid en het omgaan met hoogbegaafden via de lerarenopleiding en opleidingen gelinkt aan onderwijs zodat vroegdetectie van hoogbegaafdheid mogelijk wordt;
- 3° gedurende de eerstvolgende drie mogelijke schooljaren de prioritaire nascholing over het hoogbegaafd zijn en de begeleiding van deze leerlingen vast te leggen;
- 4° het oprichten van één nieuw of het uitbreiden van een bestaand platform om kennis rond hoogbegaafdheid te delen en om te zetten naar praktijkgericht materiaal of organisatie;
- 5° te overwegen om daartoe bijkomende middelen te voorzien op basis van leerpsychologische kenmerken van leerlingen;
- 6° om in de taken die behoren tot leerlingenzorg expliciet ZMAL, HB en UHB op te nemen;
- 7° te bekijken of de nieuwe regelingen kunnen worden vastgelegd in een geëigend kader voor hoogbegaafde leerlingen waarbij flexibele leerlingentrajecten kunnen worden ondernomen waar ook andere leerlingen baat kunnen bij hebben:
 - a) waarbij aanpassingen aan het onderwijsplan en de centrale examencommissie kunnen worden ingeschreven en toegestaan;
 - b) waarbij bepaald wordt welke documenten de hoogbegaafde leerlingen moeten kunnen voorleggen om een aanvraag in te dienen;
 - c) waarbij de beroepsmogelijkheden tegen de beslissing van de klassenraad worden vastgelegd;
 - d) waarbij wordt bepaald of en welke actoren binnen en buiten het onderwijsveld kunnen betrokken worden om aanvragen tot aanpassing van het onderwijsplan te evalueren en toe te staan of af te keuren.